

15 ΜΑΡ. 2012

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ**

Αθήνα, 15 - 03 - 2012
Αρ. Πρωτ.: 195

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας
κ. Ν. Νικολόπουλο
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 2743/23-02-2012

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 2743/23-02-2012 Αναφοράς που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ν. Νικολόπουλος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ψηφίστηκε πρόσφατα ο ν. 4043/2012 «Μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα καταστήματα κράτησης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 25/13.2.2012).

Στον ως άνω νόμο περιλαμβάνεται ρύθμιση με την οποία εισάγεται η υπό όρο παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών διάρκειας μέχρι έξι μηνών, εφόσον οι αποφάσεις με τις οποίες έχουν επιβληθεί δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευσή του (άρ. 2). Η ανωτέρω διάταξη αφορά μικρές πλημμεληματικές ποινές, οι οποίες δεν έχουν εκτιθεί και σκοπεί στην εκκαθάριση του αρχείου των μεγάλων εισαγγελιών από μεγάλο αριθμό ανεκτέλεστων ποινών ήσσονος απαξίας, όπως είναι αυτές που έχουν διάρκεια μέχρι έξι μήνες.

Επιπλέον, με τον ως άνω νόμο προβλέπεται η δυνατότητα μετατροπής ποινών φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα και δεν έχουν εκτελεσθεί ούτε μετατραπεί μέχρι τη δημοσίευσή του σε χρηματικές (άρ. 3).

Επίσης, στον ως άνω νόμο περιλαμβάνεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη αξιόποινων πράξεων, που έχουν τελεσθεί μέχρι 31.12.2011, για τις οποίες δεν υπάρχει έντονη κοινωνικοηθική απαξία και οι οποίες κατακλύζουν τα δικαστήρια της χώρας (άρ. 4). Ειδικότερα, πρόκειται για: α) τα πταίσματα και β) τα πλημμελήματα, κατά των οποίων ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές. Επισημαίνεται εντούτοις ότι στην περίπτωση των πλημμελημάτων, εάν ο υπαίτιος υποπέσει μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του νόμου σε νέα από δόλο αξιόποινη πράξη κακουργήματος ή πλημμελήματος και καταδικαστεί

αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι μηνών, συνεχίζεται η κατ' αυτού παυθείσα ποινική δίωξη και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής του αξιόποινου της πρώτης πράξης ο διανυθείς χρόνος από την παύση της δίωξης μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη. Επιπλέον, από τη ρύθμιση εξαιρούνται οι αξιόποινες πράξεις παραβίασης της υποχρέωσης για διατροφή και μη καταβολής από τους εργοδότες στους εργαζομένους των πάσης φύσεως αποδοχών.

Περαιτέρω, αναφορικά με τις «εναλλακτικές προτάσεις» που διατυπώνονται στην ως άνω Αναφορά προς την κατεύθυνση της επιτάχυνσης της απονομής δικαιοσύνης παρατηρούμε τα ακόλουθα:

Σχετικά με την πρόταση «συνεκδίκασης αστικού και ποινικού σκέλους» επισημαίνεται ότι η δικαιοδοσία της λειτουργίας της δικαιοσύνης ορίζεται με διατάξεις του Συντάγματος. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ά. 96-97 και 94 Σ. , άλλη αρμοδιότητα έχουν τα τακτικά ποινικά δικαστήρια και άλλη τα πολιτικά και δεν μπορεί ο κοινός νομοθέτης, δηλ. η Βουλή με τυπικό νόμο, να ενοποιήσει τις δικαιοδοσίες των δικαστηρίων, που καθορίζονται ως ανεφέρθη, από το Σύνταγμα. Για τον λόγο αυτό η σχέση ποινικής – πολιτικής δίκης ρυθμίζεται ως εξής : κατά το άρ. 60 ΚΠοινΔ, κάθε ποινικό δικαστήριο δικαιούται να ελέγξει παρεμπιπτόντως ζητήματα αστικής φύσεως ενώ κατά το άρ. 61 ΚΠοινΔ, όταν στο πολιτικό δικαστήριο εκκρεμεί δίκη για ζήτημα που ανήκει στην αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων, που έχει όμως σχέση με την ποινική δίκη, μπορεί το ποινικό δικαστήριο κατά την κρίση του να αναβάλει την ποινική δίκη έως το τέλος της πολιτικής. Κατά δε το άρ. 62 ΚΠοινΔ, απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου για ζήτημα που έχει σχέση με την ποινική δίκη δεν δεσμεύει τον ποινικό δικαστή, αποτελεί όμως γι' αυτόν στοιχείο που το εκτιμά ελεύθερα μαζί με άλλες αποδείξεις.

Όσον αφορά δε την πρόταση έκδοσης «ταυτόχρονης απόφασης για κάθε μήνυση για την οποία υπάρχει αντίθετη μήνυση», σημειώνεται ότι σχετικές ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στον ΚΠοινΔ. Ειδικότερα, κατά το άρ. 128 ΚΠοινΔ, τα συναφή εγκλήματα ανακρίνονται και εκδικάζονται από το ίδιο δικαστήριο, αν η συνεκδίκαση δεν προκαλεί βλάβη, όταν δε τα συναφή εγκλήματα δικάστηκαν χωριστά στον πρώτο βαθμό και ασκήθηκαν εφέσεις, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει για όλα με μία μόνο απόφαση. Επιπλέον, κατά το άρ. 59 παρ. 1 ΚΠοινΔ, όταν η απόφαση σε ποινική δίκη εξαρτάται από άλλη υπόθεση για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, η πρώτη αναβάλλεται ωσότου εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στη δεύτερη δίκη.

Τέλος, σημειώνεται ότι μετά από ουσιαστικό διάλογο που είχε η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τις ηγεσίες των Ανωτάτων Δικαστηρίων της Χώρας, με τις ενώσεις των Δικαστών, με τους Δικηγορικούς Συλλόγους και με τη συνεργασία έμπειρων νομικών, κατατέθηκε στη Βουλή και ψηφίστηκε ο νόμος «Για τη δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκεια αυτής» (ΦΕΚ Α' 51/ 12-03-2012), με στόχο την αναμόρφωση και το συνολικό εκσυγχρονισμό του συστήματος απονομής της Δικαιοσύνης.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τους ακόλουθους άξονες του ως άνω νόμου:

- Αξιοποιείται όλη η πείρα του παρελθόντος. Σε πολλές περιπτώσεις, ρυθμίσεις του παρελθόντος επεκτείνονται ή συμπληρώνονται.
- Τα δικαιώματα και συμφέροντα των πολιτών, που έχουν ανάγκη δικαστικής προστασίας, εκδικάζονται μέσα σε εύλογη και σύντομη προθεσμία.
- Δικονομικοί τύποι που δεν συνεισφέρουν στην αλήθεια και στην αποτελεσματική δικαστική προστασία, αντικαθίστανται με γνήσιες δικονομικές εγγυήσεις που εξυπηρετούν αποκλειστικά το συμφέρον του πολίτη.
- Θεμελιώνεται και ενθαρρύνεται η δικαστική μεσολάβηση.

- Τομή είναι η καθιέρωση Μονομελών Εφετείων για την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό συγκεκριμένης κατηγορίας κακουργήματα.

- Περιορίζονται σημαντικά οι λόγοι, τα αίτια και οι αφορμές αναβολής σε όλα τα Δικαστήρια.

- Αξιοποιείται κάθε τεχνολογική καινοτομία. Εκτός από τη δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης και επίδοσης των δικογράφων, προβλέπεται η δυνατότητα κατάθεσης προτάσεων και υποβολής σχετικών ηλεκτρονικά.

- Ένας μεγάλος όγκος υποθέσεων μεταφέρεται στα Ειρηνοδικεία.

- Απλοποιείται η διαδικασία της Αναγκαστικής Εκτέλεσης.

- Αντιμετωπίζεται δικαιοκρατικά ο τεράστιος όγκος μηνύσεων και εγκλήσεων.

- Αντιμετωπίζεται με πλήρη σεβασμό της νομιμότητας και των δικαιωμάτων του κατηγορούμενου, ο θεσμός της προσωρινής κράτησης.

- Αναμορφώνεται ο θεσμός της εξαίρεσης των Δικαστών.

- Συμπληρώνεται και ενισχύεται ο θεσμός της πρότυπης Δίκης στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

- Εισάγεται η πρότυπη δίκη και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Μ. Νούλα

